

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/40/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200408
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200408.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: Stredoslovenská energetika, a.s., Pri Rajčianke 8591/4B, Žilina proti žalovanému: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Námestie SNP 33, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MK-3322/2011-51/17405 zo dňa 16. decembra 2011 o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S 82/2012-27 zo dňa 30.04.2013 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S 82/2012-27 zo dňa 30. apríla 2013 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MK-3322/2011-51/17405 zo dňa 16. decembra 2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, Bratislava číslo PÚ-11/1103-5/7804/BAT z 18.10.2011, ktorým správny orgán podľa § 15 ods. 1 v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku elektrárňu, Ul. republiky č. 5, súp.č. 998, 010 47 Žilina, okres Žilina, k.ú. G. s objektovou skladbou /1 budova administratívna, parc. č. 1823/1 a /2 ciachovňa, parc. č. 1823/3, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktoré sú vo vlastníctve Stredoslovenskej energetiky a.s., Pri Rajčianke 8591/4B, 010 47 Žilina.

Po preskúmaní predmetného rozhodnutia a vyjadrení účastníkov konania krajský súd dospel k záveru, že neboli zistené skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Mal za to, že neobstoí námetka žalobcu, že posúdenie predmetného objektu kultúrnej pamiatky bolo subjektívne, jednou osobou. Poukázal na to, že pamiatkový úrad je zo zákona oprávnený posudzovať odborné otázky pri vyhlasovaní vecí za národnú kultúrnu pamiatku v zmysle pamiatkového zákona a to

prostredníctvom svojich odborných a kvalifikovaných pracovníkov, ktorí vypracúvajú podklady na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku, v odôvodnených prípadoch v spolupráci s vedeckými pracoviskami Slovenskej akadémie vied a ďalšími odbornými a vedeckými inštitúciami. Zo spisového materiálu zistil, že podklad pre vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku vychádza zo zisťovania autorky, ktorá vypracovala odborný dokument, ako aj z odbornej literatúry. Predmetná kultúrna pamiatka bola identifikovaná ako „Areál Stredoslovenskej energetiky, a.s.“ situovaný v centre mesta neďaleko Námestia Andreja Hlinku. Svojou vstupnou administratívnou budovou predstavuje dominantu uličnej zástavby formujúcej sa v prvej polovici 20. storočia. Stavba má architektonický výraz obdobia vzniku stavby, zachovalé obvodové fasády spolu so strechou, niektoré okenné výplne a konštrukcie. Budova ciachovne má zachované exteriérové fasády a celkové dispozičné členenie objektu. Interiéry budov sú po nedávnej rekonštrukcii (preto nie sú predmetom ochrany podľa zákona). Predmetom ochrany oboch budov je ich urbanistické začlenenie do prostredia, celkové architektonické stvárnenie - hmota a objem stavieb, architektonické a konštrukčné riešenie, výška objektov, tvar striech, pôvodná tektonika - členenie a proporcie fasád, architektonické a materiálové riešenie fasád, pôvodné členenie výplní stavebných otvorov fasád, pôvodné materiálové a farebné riešenie, dispozičné riešenie, zachovalé pôvodné stavebné a konštrukčné prvky. Areál elektrárne slúžil od svojho vzniku ako výrobný podnik elektrárenského priemyslu, v druhej polovici 20. storočia v súvislosti s premiestnením výroby časti a rozvodu elektriny do časti mesta Pri Rajčianke slúžili budovy elektrární na ulici Republiky administratíve. Budova administratívna situovaná pozdĺž ulíc Republiky a Kukučínovej predstavuje významnú a cennú funkcionalistickú architektúru z roku 1941 - 1943, dielo renomovaných architektov nadregionálneho významu F. E. O. a F. E.. Krajský súd mal za to, že pamiatkový úrad dostatočne špecifikoval význam a výnimočnosť nehnuteľností pri jednotlivých pamiatkových hodnotách. Ďalšiu námietku žalobcu, že výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je nejasný a mätúci, a to v tom, ako je elektráreň a administratívna budova označená, posúdil krajský súd ako irelevantnú. Uviedol, že vo výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa je uvedené, že sa vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku elektráreň, Ulica republiky č. 5, súp. číslo 988, 010 47 Žilina, okres Žilina, k.ú. G. s objektovou skladbou 1. budova administratívna, parc. č. 1823/1 a 2. ciachovňa, parc. č. 1823/3, zapísané na liste vlastníctva číslo XXXX. Krajský súd mal zato, že toto označenie je identické a nezameniteľné. Uviedol, že vo výroku sa uvádzajú dva objekty: budova administratívna a ciachovňa, pod spoločným názvom elektráreň na Ulici republiky č. 5, súp. č. 998 Žilina. Krajský súd sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že elektráreň je technický termín, odborný výraz, názov používaný v odbornom názvosloví na úseku ochrany pamiatkového fondu, ktorým sa špecifikujú domy resp. nehnuteľnosti industriálneho charakteru podľa pôvodného určenia, ktoré sú v zmysle § 2 ods. 2 pamiatkového zákona nositeľmi pamiatkových hodnôt. Krajský súd mal ďalej za to, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade so zákonom, vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci; rozhodnutie obsahovalo všetky predpísané náležitosti a bolo vydané v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok). Výrok rozhodnutia bol formulovaný presne, určito, stručne a plne vyjadroval vyriešenie veci, ktorá bola predmetom správneho konania. Žalovaný postupoval pri rozhodovaní o odvolaní v súlade s § 59 ods. 1 správneho poriadku, preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a mal za preukázané, že správny orgán prvého stupňa vyvodil správny právny záver a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento po právnej stránke aj správne posúdili; napadnuté rozhodnutie aj postup žalovaného bol z pohľadu dôvodov žaloby v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodnili zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie alebo ho zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť v celom rozsahu. V odvolaní zopakoval dôvody žaloby ako aj odôvodnenie rozsudku krajského súdu. Uviedol, že nerozporuje právo pamiatkového úradu posudzovať odborné otázky pri vyhlasovaní vecí za národnú kultúrnu pamiatku prostredníctvom svojich odborných a kvalifikovaných pracovníkov, ktorí vypracúvajú podklady na vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku, v odôvodnených prípadoch v spolupráci s vedeckými pracoviskami SAV a ďalšími odbornými a vedeckými inštitúciami. Uviedol ďalej, že má za to, že krajský súd nezohľadnil ním tvrdené skutočnosti a to že podkladom pre vydanie rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov bolo len subjektívne vyhodnotenie jedného pracovníka Krajského

pamiatkového úradu Žilina, pracovisko Martin, ktorý vykonal len vonkajšiu ohliadku budovy a subjektívne usúdil a zhodnotil význam administratívnej budovy tak, že administratívna budova podľa jeho názoru ozvlášťňuje Ulicu republiky v Žiline. Žalobca ďalej uviedol, že tvrdí, že rozhodnutie bolo vydané bez toho, aby sa vzali do úvahy a spoľahlivo preverili všetky relevantné okolnosti súvisiace s administratívnou budovou a ciachovňou, vrátane skutočností, že obidve budovy vo vnútri nemajú žiadnu technológiu. Na základe uvedených skutočností mal žalobca za to, že žalovaný nedostatočne špecifikoval význam a výnimočnosť nehnuteľností pri jednotlivých pamiatkových hodnotách. Ďalej žalobca namietal tú skutočnosť, ako sa krajský súd vyporiadal s jeho námietkou, že výrok v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa je nejasný a mätúci. Zotrval na vyjadreniach, že na jednej strane žalovaný považuje nehnuteľnosť za budovu čo má mať pamiatkovú hodnotu ako elektrárňu bez toho, aby nehnuteľnosť bola elektrárnou v pravom slova zmysle (neobsahuje žiadnu technológiu ani priestorové usporiadanie objektu ako elektrárne) a na druhej strane hodnotí ako významnú radovú zástavbu okolí administratívnej budovy. Zopakoval, že administratívna budova bola postavená technologicky ako elektrárňu, pričom už niekoľko desaťročí v budove nie je umiestnená žiadna technológia a budova je určená len na administratívne účely (kancelárske priestory) resp. na bývanie (byty) v lokalite mesta Žilina, kde sa nachádzajú budovy len s takýmto účelom. Poukázal aj na to, že ministerstvo nevzalo do úvahy, že v minulosti boli mestské ulice situované úplne inak ako je tomu v súčasnosti, keď ulica (verejná komunikácia) prechádzala priamo medzi budovami, ktoré sú predmetom konania, a v súčasnej dobe je to z vonkajšej strany budovy. Pokiaľ sa týka stavebnotechnického vyhotovenia administratívnej budovy, táto sa svojím výrazom vôbec nelíši od okolitých stavieb na Ulici republiky v Žiline. Vo výroku rozhodnutia je vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku elektrárňu na Ulici republiky 5 v Žiline, pričom elektrárňu ako objekt (funkčný celok) vôbec fyzicky neexistuje a nie je ani zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX v k.ú. G.. Na liste vlastníctva je objekt označený ako dom. Rovnako je, podľa názoru žalobcu, nesprávne ako súčasť tohto objektu považovaná jeho prístavba na Ulici republiky, ktorá bola zrealizovaná v neskoršom období šesťdesiatych až osemdesiatych rokov (v roku 1966 prístavba dispečingu, v roku 1977 nadstavba dispečingu a v roku 1995 nadstavba zo strany Kukučínovej ulice). Pôvodná budova teda nezahŕňa celú stavbu objektu na pozemku parc. č. 1823/1, ale len jej pomernú časť, čo vôbec nebolo pri rozhodovaní vzaté do úvahy.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že navrhuje vzhľadom k tomu, že žalobca v odvolaní neuviedol nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozhodnutia krajského súdu a následne rozhodnutia ministerstva, aby odvolanie žalobcu boli zamietnuté a rozhodnutie krajského súdu potvrdené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods.2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods.2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti týchto osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 3 OSP). V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP). Podľa § 249 ods. 2 OSP žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napadá, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napadá, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu a aký konečný návrh robí. Zákon kladie na obsah žaloby okrem všeobecných podmienok (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta) aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo obsiahnuté v citovaných

zákonných ustanoveniach § 249 ods. 2 OSP. Žaloba musí preto okrem označenia napadnutého rozhodnutia, označenia všetkých účastníkov konania aj účastníkov konania pred správnym orgánom (vrátane osôb zúčastnených na konaní), presného označenia výrokov, ktoré žalobca napáda (najmä, ak rozhodnutie pozostáva z viacerých výrokov), obsahovať aj konkrétne žalobné dôvody - 2 v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia F a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí. Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca na podporu svojho tvrdenia, že dotknutým rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach. Za osobitnú náležitosť žaloby preto treba považovať aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Obligatórnou náležitosťou žaloby je teda povinnosť žalobcu tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnomu predpisu a toto tvrdenie právne odôvodniť. Súd nevyhľadáva za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom. Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Keďže predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia (nie jeho vecná správnosť), má včasnú, správnu a úplnú formulovanie žalobných dôvodov zásadný význam. Táto požiadavka na žalobcu je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa § 250h ods. 1 OSP je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty (§ 250b ods. 1 druhá veta OSP).

Ako vyplýva z uvedeného, súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. V správnom súdnictve platí koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody meniť, ale rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného a ani na pojednávaní. K žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby súd v správnom súdnictve nemôže prihliadnuť. To znamená, že je výlučne vecou žalobcu, aby určil medze súdneho prieskumu a to tak po stránke kvantitatívnej ako aj kvalitatívnej. Iba v lehote podľa § 250b ods. 1 OSP je možné rozšíriť rozsah napadnutia rozhodnutia. Rozšírením rozsahu napadnutia rozhodnutia sa chápe nielen rozšírenie žaloby o ďalšie výroky, ale aj rozšírenie žalobných dôvodov, to znamená uvedenie ďalšieho rozporu so zákonom alebo uvedenie ďalšieho porušenia práva žalobcu.

Predmetom konania pred krajským súdom bolo posúdenie zákonnosti postupu správnych orgánov pri rozhodovaní podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona.

Z obsahu pripojených administratívnych spisov mal najvyšší súd za preukázané, že Pamiatkový úrad Slovenskej republiky rozhodnutím číslo PÚ-11/1103-5/7804/BAT z 18.10.2011 podľa § 15 ods. 1 v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku elektrárňu, Ul. republiky č. 5, súp.č. 998, 010 47 Žilina, okres Žilina, k.ú. G. s objektovou skladbou /1 budova administratívna, parc. č. 1823/1 a /2 ciachovňa, parc. č. 1823/3, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktoré sú vo vlastníctve Stredoslovenskej energetiky a.s., Pri Rajčianke 8591/4B, 010 47 Žilina. Toto rozhodnutie napadol odvolaním žalobca a žalovaný ho podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku rozhodnutím, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmacieho konania (č. MK-3322/2011-51/17405 zo dňa 16. decembra 2011) zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Námietky odvolania sú v podstate totožné s námietkami žaloby a týkajú sa spôsobu odborného posudzovania pri vyhlasovaní kultúrnej pamiatky podľa pamiatkového zákona. Z celého obsahu žaloby a odvolania nevyplýva tvrdenie žalobcu, ako boli práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu rozhodnutiami správnych orgánov v danej veci priamo dotknuté, aj keď takéto tvrdenie má byť

náležitou žaloby a podstatou súdneho preskúmavacieho konania (§ 244 ods. 3 v spojení s § 249 ods. 2 OSP).

Ani najvyšší súd nezistil porušenie zákona pri vyhlasovaní národnej kultúrnej pamiatky - elektrárň, Ul. republiky č. 5, súp.č. 998, 010 47 Žilina, okres Žilina, k.ú. G. s objektovou skladbou /1 budova administratívna, parc. č. 1823/1 a /2 ciachovňa, parc. č. 1823/3, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktoré sú vo vlastníctve Stredoslovenskej energetiky a.s., Pri Rajčianke 8591/4B, 010 47 Žilina. S tvrdeniami žalobcu, ako sú uvedené v odvolaní, sa v odôvodnení rozsudku podrobne zaoberal krajský súd. Preto možno len zopakovať, že správny orgán neporušil zákon, keď ako podklad pre vyhlásenie predmetnej nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku vychádzal zo zisťovania autorky, ktorá vypracovala odborný dokument, ako aj z odbornej literatúry. Takisto označenie národnej kultúrnej pamiatky zodpovedá odbornému názvosloviu, používanému na úseku ochrany pamiatkového fondu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Bratislave, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.